

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

Балабақшада экологиялық мәдениетті қалыптастыру

ЖАРИЯЛАНДЫ
06.10.2025СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/182793/**Маймакова Айнагуль Орынбаевна**

Тәрбиеші

Кіріспе: Бүгінгі таңда экологиялық мәдениетті қалыптастыру – қоғамның маңызды міндеттерінің бірі. Бұл үдеріс балабақша жасынан бастап балаларды табиғатқа жауапкершілікпен қарауға, экологиялық ойлауды дамытуға және табиғатты қорғауға үлес қосуға тәрбиелеуге бағытталған. Осы жастағы балалардың қоршаған ортаға деген қызығушылығы мен сүйіспеншілігін ояту маңызды, себебі баланың алғашқы дүниетанымы осы кезеңде қалыптасады.

Балабақшада экологиялық мәдениетті қалыптастырудың маңызы: Балалардың экологиялық мәдениетін дамыту табиғатпен үйлесімді өмір сүруді, оны қорғауды, қоршаған ортаға ұқыпты қарауды үйретеді. Бұл ұғымды түсінген бала болашақта табиғатқа зиян келтірмей, экологиялық таза өмір салтын ұстануға тырысады. Ерте жастан экологиялық білім беру арқылы бала қоршаған ортаға қатысты құндылықтар мен әдеттерді игереді.

Экологиялық мәдениетті қалыптастыру әдістері:

- Экологиялық сабақтар:** Сабақтарда табиғат туралы қарапайым түсініктер мен ақпараттар беріледі. Мұнда өсімдіктер мен жануарлар әлемін, климаттық ерекшеліктерді, қоршаған ортаның адам өміріне әсерін зерттеу қарастырылады.
- Табиғатқа экскурсиялар:** Балаларды табиғатқа шығару арқылы, оларды табиғатпен тікелей байланысқа түсіруге мүмкіндік береді. Ормандар, саябақтар немесе бақшаларға бару арқылы балалар өсімдіктер мен жануарлар әлемін өз көздерімен көріп, оны қорғаудың маңыздылығын түсінеді.
- Экологиялық ойындар:** Балалардың жас ерекшелігіне сәйкес, ойындар мен тапсырмалар арқылы экология туралы білімдерін бекітуге болады. Мысалы, «Табиғатты қорға», «Қай жануар қайда мекендейді?» деген ойындар

балалардың экологиялық санасын қалыптастыруға көмектеседі.

4. **Шығармашылық жұмыстар:** Балалар табиғи материалдардан (жапырақтар, тас, ағаш бұтақтары) түрлі қолөнер жасай отырып, табиғатпен тығыз байланысқа түседі. Бұл әрекет оларға табиғаттың ресурстары шектеулі екенін түсінуге мүмкіндік береді.
5. **Өсімдік өсіру:** Балабақшада шағын бақша немесе гүлзарлар ұйымдастырып, балаларды өсімдіктерді суаруға, күтім жасауға үйрету арқылы табиғатпен тұрақты байланыс орнатуға болады.

Осы әдістердің барлығы балалардың танымдық процестерін дамытуға, олардың айналасындағы шындыққа деген құндылықтарды қалыптастыруға ықпал етеді, табиғатқа және оларды қоршап тұрған барлық нәрселерге қамқорлықпен қарауды қалыптастырады. Үлкендердің өздері табиғатты сүйі және осы сүйіспеншілікті балалардың бойына өздерінің жеке үлгілері арқылы сіңіруге тырысуы өте маңызды

Қорытынды: Балабақшада экологиялық мәдениетті қалыптастыру – болашақ ұрпақтың экологиялық саналы, табиғатқа жанашырлықпен қарайтын азаматтар болып өсуіне ықпал ететін маңызды процесс. Ерте жастан экологиялық тәрбие беру арқылы балалардың табиғатқа деген сүйіспеншілігі мен құрметі артады, бұл олардың қоршаған ортаны сақтап қалу жолындағы әрекеттеріне негіз болады.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.